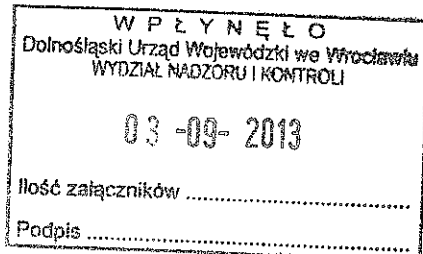

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 19 sierpnia 2013 r.

PS-KNPS.421.6.20.2013/MB

Pan
Andrzej Jellin
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
ul. Dąbrowskiego 3
57-320 Polanica-Zdrój

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 20-22 maja 2013 r. na podstawie art. 22 pkt 8, art.126 i art.127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005r. Nr 61, poz.543 ze zm.), zespół kontrolny w składzie:

- Monika Broniszewska – starszy inspektor wojewódzki – przewodniczący zespołu,
- Urszula Szczęblowska – starszy inspektor wojewódzki – kontroler

z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przeprowadził kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju z zakresu zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej, realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, realizacji zadań własnych gminy, realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz realizacji wybranych zadań z art. 110 ust.1 ustawy o pomocy społecznej obejmującą okres od 1 stycznia 2012 r. do dnia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony w dniu 28 grudnia 2012 r. plan kontroli zewnętrznych w jednostkach podporządkowanych Wojewodzie Dolnośląskiemu oraz samorządu terytorialnego realizowanych przez Wydziały Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego na I półrocze 2013 roku.

W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanicy – Zdroju pełnił Pan Andrzej Jellin, a w czasie jego nieobecności trwającej w czasie kontroli (zwolnienie lekarskie) obowiązki kierownika pełniła Pani Edyta Marnik na podstawie upoważnienia z dnia 30.04.2013r. Osoby te są odpowiedzialne za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany w dniu 2 lipca 2013 r. protokół z przedmiotowej kontroli, do którego nie wniesione zostały zastrzeżenia, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o przedłożoną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone pisemne wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski wykonywanie zadań przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Polanicy - Zdroju w kontrolowanym zakresie ocenił **negatywnie**.

Organ kontrolny podczas kontroli ustalił, że Gmina Polanica - Zdrój realizowała następujące zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust.1 pkt 1, 2, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19, 20.

Zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 3, 7, 8, 9 i 12 nie były realizowane, gdyż w okresie objętym kontrolą Ośrodek nie był informowany o potrzebach w tym zakresie.

W zakresie realizacji zadań własnych Gmina Polanica - Zdrój realizowała zadania dotyczące art. 17 ust. 2 pkt 1 i 5. Natomiast zadania wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 2 i 4 nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano takich potrzeb. Gmina nie prowadzi domów pomocy społecznej oraz ośrodków wsparcia (art. 17 ust. 2 pkt 3), a mieszkańcy wymagający korzystania z tego rodzaju placówek są kierowani do najbliższych tego typu placówek.

Ponadto stwierdzono, że Gmina Polanica-Zdrój realizowała zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z art. 18 ust. 1, pkt 6 - w zakresie dożywiania osób zgodnie z ustawą z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm. Nie realizowała natomiast pozostałych zadań wynikających z art.18 ust. 1 tj. pkt 3, 4, 5, 7, 8 i 9 z uwagi na brak zgłoszeń w tych zakresach.

OPS w Polanicy - Zdroju realizował także zadania wskazane w art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej tj. corocznie składał radzie gminy sprawozdania z działalności Ośrodka, przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej oraz zgodnie z art.110 ust. 4 koordynował realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych przyjętą w dniu 28 stycznia 2010r. Uchwałą Nr XL/221/2010 Rady Miejskiej w Polanicy - Zdroju. Kierownik Ośrodka nie wytaczał natomiast powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art.110 ust. 5 ustawy), gdyż osobom zgłaszającym się udzielano informacji o prawach i obowiązkach wynikających z Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego, a zwłaszcza o obowiązku alimentacyjnym. Ośrodek nie kierował również wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art.110 ust. 6 ustawy), ponieważ nie było takiej potrzeby. Pracownicy socjalni udzielali natomiast osobom pomocy w doręczaniu i wypełnieniu takich wniosków oraz kompletowaniu dokumentacji medycznej. Ponadto pomagano podopiecznym wyszukiwać i kompletować dokumenty wymagane przy składaniu wniosku do ZUS o przyznanie emerytury bądź renty.

Na sformułowanie powyższej oceny wpływ miały stwierdzone w czasie kontroli nieprawidłowości/uchybień:

1. brak w aktach spraw osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej oświadczeń stron o uzyskiwanych dochodach w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku,
2. na druku wywiadu brak daty jego przeprowadzenia przy podpisie strony wnioskującej o zasiłek celowy,
3. brak wywiadów środowiskowych do wniosków stron o przyznanie zasiłku celowego, zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego i w jednej sprawie dot. osoby przebywającej w domu pomocy społecznej oraz brak aktualizacji wywiadu u osób korzystających ze stałych form pomocy tj. zasiłków stałych, usług opiekuńczych i dps;
4. brak wskazania w rozstrzygnięciu decyzji, przyznającej zasiłek celowy, terminu wypłaty świadczenia oraz miesiąca na który zasiłek został przyznany,
5. brak potwierdzenia odbioru decyzji przyznającej zasiłek oraz brak wskazania daty odbioru decyzji administracyjnych przyznających zasiłek celowy, zasiłek stały, pomoc w formie posiłku,
6. decyzje administracyjne przyznające zasiłek stały oraz pomoc w formie posiłku zostały wystawione po terminie wskazanym w art. 35 §3 kpa,

7. pomoc w postaci posiłku została przyznana z datą wcześniejszą niż faktyczna data złożenia wniosku przez stronę,
8. brak uchwały rady gminy w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym zgodnie z zapisem art. 96 ust. 3 i 4 ustawy o pomocy społecznej,
9. brak uchwały rady gminy dotyczącej ustalenia wysokości zasiłku na ekonomiczne usamodzielnienie oraz szczegółowych warunków przyznawania i zwrotu tego świadczenia,
10. brak nadania decyzjom rygoru natychmiastowej wykonalności, w przypadkach realizacji świadczenia tj. usług opiekuńczych i zasiłków stałych przed upływem terminu do wniesienia odwołania,
11. błędne ustalenie zasiłku stałego w związku z nieprawidłowo przyjętym dochodem,
12. przyznanie zasiłku stałego oraz pomocy w formie ciepłego posiłku bez wniosku wszczynającego postępowanie,
13. przyznanie zasiłku stałego przed miesiącem, w którym wszczęto postępowanie.
14. brak wywiadu alimentacyjnego u osób zobowiązanych do alimentacji,
15. brak oświadczeń stron o dochodach uzyskiwanych z pracy dorywczej lub z innych źródeł.
16. błędne ustalenie dochodu rodziny ubiegającej się o zasiłek okresowy,
17. brak przeliczenia wysokości zasiłku okresowego mimo zmiany dochodu rodziny o kwotę wyższą niż 10% kryterium dochodowego,
18. przyznanie zasiłku okresowego od następnego miesiąca po złożeniu wniosku wraz z pełną dokumentacją,
19. brak poinformowania strony o niezafatwieniu sprawy w terminie,
20. przyznanie zasiłku okresowego bez przeprowadzenia wywiadu środowiskowego,
21. błędne wskazanie podstawy prawnej w decyzji zmieniającej dot. zasiłku okresowego, usług opiekuńczych,
22. sposób doręczania decyzji nie był zgodny z art. 39 i art. 46 k.p.a., gdyż w aktach sprawdzonych spraw nie było potwierdzenia odbioru decyzji lub decyzje były pokwitowane przez stronę bez daty,
23. brak wskazania w decyzji terminu wypłaty świadczenia oraz daty złożenia wniosku lub miesiąca, na który został przyznany zasiłek celowy lub specjalny zasiłek celowy,
24. przyznanie zasiłku celowego na inny cel niż wynikało to ze złożonego przez stronę wniosku oraz przedłożonych akt sprawy,
25. brak uchwały Rady Miejskiej określającej zasady przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, tryb ich pobierania oraz zasady częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, a w związku z tym ustalenie odpłatności za usługi w oparciu o tabele sporządzone przez Kierownika Ośrodka, i dokonywanie zwolnień częściowych lub całkowitych świadczeniobiorców z ponoszonej odpłatności za usługi bez żadnego uregulowania prawnego,
26. w przypadku przyznania pomocy w postaci usług na wniosek ustny osoby zainteresowanej lub innej osoby, w aktach spraw brak informacji odnośnie daty zgłoszenia oraz wskazania na czyj wniosek pomoc jest przyznana
27. w decyzjach dot. przyznania usług opiekuńczych brak wskazania pełnego kosztu 1 godziny usług i % odpłatności strony za 1 godzinę świadczonej usługi,
28. przyznanie decyzją usług opiekuńczych na okres krótszy niż wskazany i zatwierdzony w wywiadzie przez kierownika oraz faktyczny w jakim strona z usług tych korzystała,
29. przeliczenie wysokości odpłatności strony za pobyt w domu pomocy społecznej wcześniej niż od następnego miesiąca po zmianie sytuacji dochodowej strony,
30. zmiana odpłatności strony za pobyt w domu pomocy społecznej pomimo braku zmiany dochodu strony o 10% kryterium dochodowego,

W trakcie kontroli dokonano następujących ustaleń:

Ustalając sytuację dochodową osób/rodzin ubiegających się o pomoc w formie zasiłku celowego nie odbierano od stron oświadczeń o dochodach uzyskiwanych z pracy dorywczej lub innych źródeł w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku.

Ponadto:

W sprawdzonych sprawach, dot. zasiłków celowych:

- W sprawach nr 1 (A.P) nr 3 (W.G.) przyznających pomoc w formie zasiłku celowego stwierdzono brak daty przeprowadzenia wywiadu środowiskowego przy podpisie klienta.

- We wszystkich skontrolowanych decyzjach dot. przyznania pomocy w postaci zasiłków celowych w ich rozstrzygnięciu nie wskazywano terminu wypłaty świadczenia oraz miesiąca, na który zasiłek został przyznany.

- Brak przeprowadzenia aktualizacji wywiadów środowiskowych w 5 przypadkach dot. 3 osób: sprawa nr 2 M.K. - decyzje Nr OPS 210000-d-6-289/1/4/10a/VI/2012 z dn.25.06.2012 r., Nr OPS 210000-d-6-399/1/4/10a/VIII/2012 z dn.28.08.2012 r., Nr OPS 210000-d-6-171/1/4/IV/2013 z dn.24.04.2013 r., sprawa nr 3 W.G. - decyzja Nr OPS 210000-d-3-6-534/1/4/XII/2012 z dn.10.12.2012 r. oraz sprawa nr 5 B.J. - decyzja Nr OPS 210000-d-3-626/1/4/XII/2012 z dn.27.12.2012 r., które ubiegały się o kolejną pomoc stwierdzono brak przeprowadzania wywiadu środowiskowego w związku ze składanymi wnioskami. Pomoc przyznawana była w oparciu o wcześniej sporządzony wywiad, do którego dopisywano tylko, w Dziale IV formę proponowanej pomocy, a w Dziale V Kierownik Ośrodka zatwierdzał przyznanie proponowanej pomocy. Powyższe jest niezgodne z art. 107 ust. 1 i 4.

- Nie wskazywano terminu wypłaty świadczenia oraz miesiąca, na który zasiłek został przyznany.

- W jednym przypadku sprawa nr 5 B.J. – na wniosek z dn.19.03.12 r. decyzją Nr OPS 210000-d-6-62/1/4/5/7/14/IV/2012 z dn.29.03.2012 r. przyznano zasiłek na inny cel niż wynikało to ze złożonego przez stronę wniosku oraz przedłożonych akt sprawy.

- Sposób doręczania decyzji, za wyjątkiem 2 dot. zasiłku celowego tj. Nr OPS210000-d-3-34/1/4/10a/II/2012 z 23.02.2012 r. (sprawa nr 1 A.P.) i Nr OPS210000-d-6-62/1/4/5/7/14.IV/2012 z 29.03.2012 r. (sprawa nr 5 B.J.) był niezgodny z art. 46 k.p.a., gdyż osoba potwierdzała odbiór decyzji swym podpisem bez wskazania daty odbioru.

W sprawdzonych sprawach, dot. zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego:

- W sprawie o przyznanie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, do drugiego wniosku (06.02.2012r.) o pomoc w powyższej sprawie nie przeprowadzono nowego wywiadu środowiskowego, a jedynie zrobiono dopiski do wywiadu z dn. 23.12.2011r.

W sprawdzonych sprawach, dot. zasiłków stałych:

- W sprawie nr 4 (M.P.) dotyczącej korzystania z zasiłku stałego nie przeprowadzono wywiadów aktualizacyjnych ze stroną od października 2012r. do dnia kontroli.

- Ponadto sposób doręczania wszystkich decyzji przyznających pomoc w formie zasiłku stałego był niezgodny z art. 46 kpa., gdyż brakowało wskazania daty odbioru decyzji przez klientów.

- W sprawie nr 1 (R.B.) wniosek złożono 10 września 2012r., a decyzja przyznająca zasiłek stały została wystawiona w dniu 18 października 2012r. Jest to niezgodne z zapisami art. 35 §3 kpa.

- We wszystkich decyzjach, dotyczących przyznania zasiłku stałego, a realizowanych przed terminem ich uprawomocnienia, brakowało rygoru natychmiastowej wykonalności zgodnie z art. 108 kpa.

- W sprawie nr 2 (J.Cz.) przyznany decyzją zasiłek stały (283,49zł) został wyliczony w nieprawidłowej wysokości, gdyż do dochodu osoby przyjęto dodatek mieszkaniowy (jedyne dochód klienta), który strona otrzymywała do września 2012r. włącznie. Od października strona nie pobierała w/w dodatku, był to dochód utracony. Dochód osoby w miesiącu złożenia wniosku wynosił 0zł, w związku, z czym zasiłek stały należało przyznać w pełnej wysokości tj. 529 zł. Strona, w październiku 2012r., otrzymała świadczenie niższe o 245,51 zł – kwotę tą należy wyrównać stronie.

- W tej samej sprawie decyzją Nr OPS-P-102010-S-1/1/5/6/III/13-IV/2017 z dn. 17.05.2013r. przyznano zasiłek stały od 1 marca 2013r. (270,59 zł/mies.) Strona nie złożyła wniosku o przyznanie powyższej pomocy ani Ośrodek nie wszczął tej sprawy z urzędu, co jest niezgodne z art. 102 ustawy o pomocy społecznej. Do wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dn. 7 maja 2013r. dołączono jedynie orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z dn. 30.04.2013r. dostarczone do Ośrodka 7 maja 2013r., które zostało potraktowane jako wniosek o zasiłek stały.

Zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca począwszy od miesiąca złożenia wniosku. W związku z tym zapisem zasiłek stały w powyższej sprawie należało przyznać od maja 2013r., na pisemny wniosek strony, a nie od 1 marca 2013r.

- Podobnie w sprawie nr 4 (M.P.) na wniosek złożony dn. 7.09.2012r. zasiłek stały (444 zł/mies.) został przyznany od 1 sierpnia 2012r. decyzją OPS-P-102010-S-23/1/5/6/VIII/12-VIII/2013 z dn. 19.09.2012r., a należało go przyznać od 1 września 2012r.

W sprawdzonych sprawach, dot. przyznania posiłku:

- W dwóch sprawach dotyczących przyznania posiłku nie było potwierdzenia odbioru decyzji przyznających pomoc w formie posiłku, co jest niezgodne z art. 39 i 46 kpa.

- Ponadto sposób doręczania wszystkich decyzji przyznających pomoc w formie posiłku był niezgodny z art. 46 kpa., gdyż brakowało wskazania daty odbioru decyzji przez klientów.

- W sprawie nr 2 (R.P.) wniosek o przyznanie posiłku dla dziecka złożono 3 września 2012r., zaś decyzja przyznająca wnioskowaną pomoc została wydana dopiero 19 października 2012r.

- W sprawie nr 3 (A.Z.) decyzją z dn. 26.09.2012r. na wniosek z dn. 7.09.2012r. pomoc w formie posiłków została przyznana od 1.09.2012r. czyli przed dniem złożenia wniosku, przy czym w wywiadzie środowiskowym ani w żadnym innym dokumencie nie było informacji, iż jest to pomoc udzielona z urzędu bądź na wniosek pracownika szkoły. Przyznanie pomocy w postaci posiłku od daty wcześniejszej niż faktyczna data złożenia wniosku przez stronę winny mieć uzasadnienie bądź to w udzieleniu danej osobie pomocy w formie posiłku z urzędu zgodnie z art. 102 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, bądź udzieleniu pomocy na wniosek dyrektora szkoły lub przedszkola zgodnie z art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 29.12.05r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

- W sprawie nr 1 (A.T.) dotyczącej przyznania pomocy w formie ciepłego posiłku, brakowało wniosków strony o przyznanie powyższej pomocy jak i nie było żadnych informacji

w przeprowadzonych wywiadach i decyzjach przyznających posiłki, iż jest to pomoc udzielona z urzędu.

W sprawdzonych sprawach, dot. mieszkań chronionych:

- W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, iż Gmina nie posiada uchwały rady gminy w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych, zgodnie z art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.

W sprawdzonych sprawach, dot. zasiłków na ekonomiczne usamodzielnienie:

- Stwierdzono brak uchwały rady gminy dotyczącej ustalenia wysokości zasiłku na ekonomiczne usamodzielnienie oraz szczegółowych warunków przyznawania i zwrotu tego świadczenia, zgodnie z art. 43 ust. 10 oraz art. 96 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.

W sprawdzonych sprawach, dot. zasiłków okresowych:

- W sprawie nr 3 A.K. w dokumentacji stwierdzono brak wywiadu alimentacyjnego u osób zobowiązanych do alimentacji, o których mowa w art. 103 ustawy o pomocy społecznej.

- W sprawie nr 5 (K.I.) z uwagi na błędne ustalenie dochodu rodziny decyzją Nr OPS-105030-O-42/1/4/IX-XII/2012 z dn.24.09.12 r. przyznano zasiłek okresowy od września do grudnia 2012 r. w kwocie 234,15 zł, zamiast w kwocie 192,80 zł. Następnie decyzją z dn.25.10.2012 r. Nr OPS. ZM.-105030-0-42/1/4/10ab/X-XII/2012 (w związku z waloryzacją świadczeń) zmieniono wysokość zasiłku do kwoty 402,79 zł od 01.10.2012 r. Z akt sprawy wynika, że w listopadzie 2012 r. nastąpiła utrata dochodu rodziny o kwotę większą niż 10% kryterium dochodowego, a zasiłek okresowy nie został przeliczony w okresie od listopada do grudnia 2012 r. do kwoty 436,79 zł m-nie., co jest niezgodne z art. 106 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej.

- W sprawie nr 1 B.J. i nr 4 G.K. stwierdzono przyznanie zasiłku okresowego (odpowiednio decyzją Nr OPS 105030-O-56/1/4/XI-XII/2012 z dn.07.12.12 r. i Nr OPS 105030-O-44/1/4/X-XII/2012 z dn.26.10.12 r.) od następnego miesiąca po złożeniu wniosku wraz z pełną dokumentacją, co jest niezgodne z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej. Ponadto w sprawach tych przyznanie pomocy nastąpiło po upływie miesiąca od daty złożenia wniosku, a strony nie zostały poinformowane zgodnie z art. 36 k.p.a. o niezłaźwieniu sprawy w terminie wskazanym w art. 35 k.p.a.

- W sprawie nr 5 K.I. stwierdzono brak przeprowadzenia wywiadu środowiskowego przed wydaniem decyzji Nr OPS 105030-O-42/1/4/IX-XII/2012 z dn.24.09.12 r. przyznającej zasiłek okresowy na wniosek strony z dnia 06.09.12 r. W wywiadzie przeprowadzonym 20.06.12 r. (w związku z ubieganiem się o przyznanie zasiłku celowego) dopisano natomiast w Dziale IV formę proponowanej pomocy, a w Dziale V Kierownik Ośrodka zatwierdził przyznanie tej formy pomocy. Jest to niezgodne z art. 107 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, że wywiad środowiskowy przeprowadza się u osób i rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia pomocy społecznej.

- W podstawie prawnej przywołano stosowne przepisy ustawy o pomocy społecznej, przepisy wykonawcze oraz k.p.a., za wyjątkiem sprawy nr 5 (K.I.), gdzie w decyzji zmieniającej z dnia 25.10.2012 r. Nr OPS. ZM.-105030-0-42/1/4/10ab/X-XII/2012 w podstawie prawnej przywołano zarówno art. 163 jak i 155 k.p.a. (w aktach sprawy brak zgody strony), oraz błędnie wskazano nieobowiązujące Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24.07.2006 r., zamiast Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17.07.2012 r.

- Sposób doręczania decyzji, za wyjątkiem 2 decyzji dot. zasiłków okresowych tj. Nr OPS 105030-O-56/1/4/XI-XII/2012 z dn.07.12.12 r. (sprawa nr 1 B.J.) i Nr OPS 105030-O-7/1/4/I-

III/2013 z dn.28.01.13 r. (sprawa nr 4 G.K.) był niezgodny z art. 46 k.p.a., gdyż osoba potwierdzała odbiór decyzji swym podpisem bez wskazania daty odbioru.

W sprawdzonych sprawach, dot. przyznawania z pomocy w formie usług opiekuńczych:

- Gmina Polanica Zdrój nie posiada uchwały Rady Miejskiej określającej zasady przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, tryb ich pobierania oraz zasady częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat.

Odpłatność stron za usługi ustalano w oparciu o tabele sporządzone przez Kierownika OPS.

- W przypadku przyznania pomocy w postaci usług na wniosek ustny osoby zainteresowanej lub innej osoby, w aktach spraw brakowało informacji odnośnie daty zgłoszenia oraz wskazania na czyj wniosek pomoc jest przyznana.

- W 3 sprawdzonych sprawach (nr 1W.R., nr E.S. i nr 4 J.M.) stwierdzono brak wywiadów aktualizacyjnych, co jest niezgodne z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.

- We wszystkich sprawdzonych decyzjach nie wskazywano pełnego kosztu 1 godziny usług i % odpłatności strony za 1 godzinę usługi.

- W sprawie nr 3 U.F. decyzją z dnia 28.06.2012 r. Nr OPS-204000-u-s-24/SP/5/6/VI-XII/2012 przyznano stronie usługi opiekuńcze do 12.12.2012 r. pomimo zatwierdzenia w wywiadzie (z dn.28.06.2012 r.) przez Kierownika Ośrodka, pomocy w tej formie do 31.12.2012 r. i faktycznego korzystania przez stronę z usług do końca roku.

- W 5 przypadkach (sprawa nr 2 E.S. – decyzjami Nr OPS-204000-u-s-14/SP/5/6/I-XII/2012 z dn.30.12.11 r. i Nr OPS-ZM 204000-u-s-16/SP/5/6/I/2013 z dn.04.01.13 r., sprawa nr 3 U.F. - decyzją Nr OPS-204000-u-s-4/SP/5/6/I-XII/2013 z dn.29.12.12 r. oraz sprawa nr 4 J.W. – decyzjami Nr OPS-204000-u-s-8/SP/5/6/I-XII/2012 z dn.30.12.11 r. i Nr OPS.-204000-u-s-9/SP/5/6/I-XII/2013 z dn.29.12.12 r.) OPS w Polanicy Zdrój częściowo lub całkowicie zwolnił osoby z odpłatności za świadczone usługi, pomimo braku uregulowania prawnego tj. podjęcia stosownej uchwały przez Radę Gminy w tym zakresie, jak również wskazania takiej możliwości w tabeli opracowanej przez Kierownika Ośrodka.

- W podstawie prawnej 2 wydanych decyzji zmieniających Nr OPS-ZM 204000-u-s-16/SP/5/6/I/2013 z dn.04.01.13 r. (sprawa nr 2 E.S.) i Nr OPS-204000-u-s-8/SP/5/6/VIII/2012 z dn.20.07.12 r. (sprawa nr 4 J.M.) przywołano art. 163, zamiast 155 k.p.a. - w aktach sprawy znajdował się wniosek strony.

- Decyzjom nie nadawano rygoru natychmiastowej wykonalności, o którym mowa w art. 108 k.p.a., pomimo realizacji usług przed uprawomocnieniem się decyzji.

- Sposób doręczania wszystkich sprawdzonych decyzji nie był zgodny z art. 46 k.p.a., gdyż osoba potwierdzała odbiór decyzji swym podpisem bez wskazania daty odbioru.

W sprawdzonych sprawach, dot. ustalania miesięcznej odpłatności strony za pobyt w domu pomocy społecznej:

- Zmiany odpłatności strony za DPS (sprawa nr 2 J.S.) dokonano decyzją OPS 212020-DPS-1/2012/Zm z dn.09.11.2012 r., od marca 2012 r. z kwoty 796,68 zł do kwoty 848,38 zł, zamiast od kwietnia 2012 r., tj. od następnego miesiąca po zmianie dochodu osoby. Następnie decyzją Nr OPS 212020-DPS-1/2012/Zm z dn.08.04.13 r. zmieniono odpłatność strony od III 2013 r. z kwoty 848,38 zł do kwoty 876,86 zł pomimo, że dochód strony nie zmienił się o 10% kryterium dochodowego.

- Brak przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wywiadów aktualizacyjnych w sprawie nr 1 K.S., co jest niezgodne z art. 107 ust. 1 i 4 ustawy o pomocy społecznej.

- Przeprowadzenie wywiadu aktualizacyjnego w sprawie nr 2 J.S. po terminie tj. 30.10.2012 r. (wcześniejszy w dniu 11.01.2012 r.).

- Sposób doręczania wszystkich sprawdzonych decyzji nie był zgodny z art. 39 i art. 46 k.p.a., gdyż w aktach sprawdzonych spraw nie było potwierdzenia odbioru decyzji lub decyzje były pokwitowane przez stronę bez daty. Decyzje dotyczące Pana P.S.- Nr DPS Nr OPS 212020-DPS-1/2013 z dn.11.02.13 r. i K.S. – Nr 212020-DPS-1/09 z dn.10.07.09 r. i Nr OPS 212020-DPS-2/09/Zm z dn.10.01.13 r. zawierają podpis osoby, nie ma natomiast daty. Decyzje dot. Pana J.S. - Nr OPS 212020-DPS-1/2012 z dn.18.01.12 r., OPS 212020-DPS-1/2012/Zm z dn.09.11.12 r., OPS 212020-DPS-1/2012/Zm z dn.27.12.12 r., OPS 212020-DPS-1/2012/Zm z dn.08.04.13 r. - wysyłane były natomiast listem zwykłym bez zwrotnego potwierdzenia odbioru.

W sprawdzonych sprawach, dot. przyznawania zasiłków specjalnych:

- We wszystkich sprawdzonych decyzjach nie wskazywano terminu wypłaty przyznanego świadczenia oraz daty wniosku o pomoc i/lub miesiąca, na który zasiłek został przyznany.

- Sposób doręczania wszystkich sprawdzonych decyzji nie był zgodny z art. 46 k.p.a., gdyż osoba potwierdzała odbiór decyzji swym podpisem bez wskazania daty odbioru.

Wydział Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przesyła do realizacji następujące zalecenia:

1. Rzetelnie dokumentować sytuację materialno – bytową rodzin, stosownymi zaświadczeniami, decyzjami i oświadczeniami.
Podstawa prawna: art. 8 ust. 3, art. 107 ust. 5 i 5b ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.), art. 75 § 2 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013r. poz. 267), § 8 ust. 1 pkt. 12 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 stycznia 2011 r. (Dz. U. 2011r., Nr 27, poz. 138) i z dnia 8 czerwca 2012r.(Dz. U. 2012r., poz. 712) w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.
Termin wykonania: na bieżąco
2. Wywiady środowiskowe sporządzać rzetelnie, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 stycznia 2011r. i z dnia 8 czerwca 2012r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego zgodnie z § 2.
Podstawa prawna: § 2 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 stycznia 2011r. (Dz. U. 2011r., Nr 27, poz. 138) i z dnia 8 czerwca 2012r.(Dz. U. 2012r., poz. 712) w sprawie wywiadu środowiskowego
Termin wykonania: na bieżąco
3. Wywiad środowiskowy jest szczególnym środkiem dowodowym mającym zastosowanie w postępowaniu w sprawach z zakresu pomocy społecznej, przy pomocy, którego organ administracji ustala faktyczną sytuację socjalno-bytową osoby/rodziny ubiegającej się o pomoc. W związku z tym aktualizacje wywiadów środowiskowych winny być sporządzane za każdym razem gdy strona ubiega się o pomoc po raz kolejny oraz w sytuacji gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie. Ponadto w przypadku osób

korzystających ze stałych form pomocy aktualizację wywiadu sporządzać nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy mimo braku zmiany danych.

Podstawa prawna: art. 103, 107 ust.1 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.) oraz art. 77 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013r. poz. 267).

Termin wykonania: na bieżąco

- √ 4. Decyzje administracyjne doręczać stronie za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania korespondencji przez pracowników dopilnować, aby odbierający potwierdził jej odbiór swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.

Podstawa prawna: art. 39 i 46 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013r. poz. 267).

Termin wykonania: na bieżąco

5. Przyznanie pomocy w postaci posiłku od daty wcześniejszej niż faktyczna data złożenia wniosku przez stronę winny mieć uzasadnienie bądź to w udzieleniu danej osobie pomocy w formie posiłku z urzędu zgodnie z art. 102 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, bądź udzieleniu pomocy na wniosek dyrektora szkoły lub przedszkola zgodnie z art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 29.12.05r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Podstawa prawna: art. 102 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.), art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. z 2005 r., Nr 267, poz. 2259 ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco

6. Podjąć działania mające na celu opracowanie uchwały określającej szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych

Podstawa prawna: art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.)

Termin wykonania: niezwłocznie

- √ 7. Podjąć działania zmierzające do opracowania dokumentu określającego wysokość zasiłku na ekonomiczne usamodzielnienie oraz szczegółowych warunków przyznawania i zwrotu tego świadczenia

Podstawa prawna: art. 43 ust. 10 oraz art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.)

Termin wykonania: niezwłocznie

- √ 8. Decyzje administracyjne dot. świadczeń z pomocy społecznej realizować po upływie terminu do wniesienia odwołania. Natomiast w sprawach, kiedy udzielenie pomocy jest niezbędne zwłaszcza ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego bądź ważny interes społeczny lub wyjątkowo ważny interes stron decyzjom nadawać rygor natychmiastowej wykonalności.

Podstawa prawna: art. 130 § 1, art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013r. poz. 267).

Termin wykonania: na bieżąco

- √ 9. Świadczenia pomocy społecznej udzielać na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Pomoc może być również udzielana z urzędu.

Podstawa prawna: art.102 ust.1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 z późn. zm.).

Termin wykonania: na bieżąco

- √ 10. Uprawnienia do pomocy społecznej osoby/rodziny ustalać na podstawie dochodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku, jednak w przypadku utraty dochodu – z miesiąca, w którym wniosek został złożony.

W sprawie: nr 2 (J.Cz.) dot. zasiłku stałego, decyzja Nr OPS.Zm.-102010-S-1/5/6/X/2012-bezterm. z dn. 18.10.2012r., wyrównać stronie kwotę 245,51 zł

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182, ze zm.).

Termin wykonania: niezwłocznie

- √ 11. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznawać i wypłacać za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku braku uprawnień strony do świadczeń za cały miesiąc świadczenia z pomocy społecznej przyznawać za daną część miesiąca.

W sprawie: nr 2 (J.Cz.) Nr OPS-P-102010-S-1/1/5/6/III/13-IV/2017 z dn. 17.05.2013r. dot. zasiłku stałego zwrócić do budżetu państwa kwotę 541,18 zł (2 x 270,59 zł) nadpłaconego zasiłku za marzec i kwiecień 2013 r.

Termin wykonania: do dnia 30 września 2013r.

W sprawie: nr 4 (M.P.) Nr OPS-P-102010-S-23/1/5/6/VIII/12-VIII/2013 z dn. 19.09.2012r. dot. zasiłku stałego zwrócić do budżetu państwa kwotę 444 zł nadpłaconego zasiłku za sierpień 2012 r. wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Termin wykonania: w ciągu 15 dni od dnia doręczenia zaleceń pokontrolnych.

Podstawa prawna: art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182, ze zm.).

- √ 12. W przypadku osób, o których mowa w art.103 ustawy o pomocy społecznej należy przeprowadzić wywiad alimentacyjny.

Podstawa prawna: art. 103, 107 ust.1 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013r., poz. 182, ze zm.), § 2 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. z 2012r., poz. 712) oraz art. 77 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013r. poz. 267)

Termin wykonania: na bieżąco.

- √ 13. Dochód osoby/rodziny na bieżąco ustalać zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

Mając na uwadze powyższe w sprawie nr 5 K.I. z uwagi na błędne ustalenie dochodu rodziny i wysokości zasiłku okresowego we wrześniu 2012 r. należy zwrócić do budżetu państwa kwotę 41,35 zł. Termin wykonania: 15 dni od daty doreczenia niniejszych zaleceń.

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.); art. 169 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 późn. zm.).

- √ 14. W przypadku zmiany dochodu osoby/rodziny na podstawie, którego ustalono obowiązującą wysokość świadczenia, o kwotę większą niż 10% kryterium dochodowego odpowiednio osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, należy

przeliczać świadczenia, przy czym zmiany tej należy dokonać od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła faktyczna zmiana dochodu.

Mając na uwadze powyższe w sprawie nr 5 K.I. z uwagi na brak przeliczenia zasiłku okresowego od listopada do grudnia 2012 r. należy niezwłocznie wyrównać stronie należny jej zasiłek o kwotę 68 zł (34 zł x 2 miesiące).

Podstawa prawna: art. 106 ust. 3a ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).

- ✓ 15. Decyzje administracyjne dot. przyznawania świadczeń pomocy społecznej sporządzać terminowo.

Podstawa prawna: art. 35 § 1 i 3 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 1267).

Termin wykonania: na bieżąco.

- ✓ 16. Decyzje administracyjne dot. przyznawania świadczeń pomocy społecznej sporządzać zgodnie z art. 107 § 1 k.p.a., w podstawie prawnej w szczególności powoływać właściwe przepisy prawa tj. k.p.a. oraz ustawy o pomocy społecznej. W decyzji wskazywać w szczególności za jaki miesiąc, w jakiej wysokości i na jaki cel przyznano zasiłek celowy czy specjalny zasiłek celowy, termin wypłaty świadczenia, w rozstrzygnięciu decyzji dot. specjalistycznych usług opiekuńczych wskazywać również koszt jednej godziny usługi oraz procent odpłatności osoby za godzinę świadczonych usług oraz prawidłowy okres przyznania świadczenia.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 i 3 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).

Termin realizacji: na bieżąco.

- ✓ 17. Podjąć działania mające na celu opracowanie uchwały określającej zasady przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, tryb ich pobierania oraz zasady częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat.

Podstawa prawna: art. 50 ust. 6 oraz art. ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).

Termin wykonania: niezwłocznie.

18. Przeliczenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej dokonywać w oparciu o art. 106 ust. 3b ustawy o pomocy społecznej, tj. gdy kwota zmiany dochodu osoby przekroczyła 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, przy czym zmiany tej należy dokonać od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła faktyczna zmiana dochodu.

Mając na uwadze powyższe w sprawie nr 2 J.S. należy wyrównać stronie nadpłaconą odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej za marzec 2012 r. w kwocie 51,70 zł oraz od marca 2013 r. w kwocie 28,48 zł miesięcznie do dnia wydania zaleceń.

Podstawa prawna: art. 106 ust. 3b ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).

Termin wykonania: niezwłocznie.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2013r., Dz. U., poz. 182 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLASKIEGO

Dorota Gryzbowska
Z-CIA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Jerzy Terlecki
Burmistrz Polanicy - Zdrój
Urząd Miejski
ul. Dąbrowskiego 3
57-320 Polanica-Zdrój
2. a/a